

Jozef Gregor-Tajovský

- narodil sa 18.10.1874 v Tajove
- otec František Alojz Gregor bol obuvník, matka Anna, rodená Grešková
- 1886-1889 – študoval na meštianskej škole v Banskej Bystrici
- 1889-1893 – študoval na učiteľskom ústave v Kláštore pod Znievom
- 1898-1900 – študoval na obchodnej akadémii v Prahe
- 1893-1894 – pôsobil ako učiteľ v Banskej Bystrici, v Hornej Lehote a v Kolároviaciach, 1895-1898 v Dohňanoch, v Lopeji, Pohorelej a v Podlaviciach
- roku 1900 nastúpil do Tatra banky v Trnave, v rokoch 1901-1904 pôsobil v Martine a zároveň bol spoluredaktorom Bielkových ľudových novín
- v rokoch 1904-1910 bol účtovníkom Ľudovej banky v rumunskom Nadlaku
- 1910-1912 vedúci Tatra banky v Prešove
- roku 1912 tajomník Slovenskej národnej strany
- roku 1914 redaktor Národného hlásnika v Martine. Počas vojny v rokoch

1917-1918 redaktor Slovenských hlasov v Kyjeve

- v rokoch 1920-1925 vedúci umiestňovacej kancelárie česko-slovenských legionárov v Bratislave
- od roku 1925 žil na dôchodku v Bratislave a venoval sa spisovateľskému povolaniu
- zomrel 20.mája 1940 v Bratislave

Literárna tvorba:

Omrvinky a Z dediny (1897) – knižné zbierky zo života slovenskej dediny

Rozprávky (1900) – črty a poviedky. Do knihy zaradil aj spomienkové práce *Do konca a Žliebky*

Besednice (1902-1903) – poviedky a črty. Všíma si v nich najbiednejších. Takýmto je aj sluha Maco Mlieč z rovnomennej poviedky.

V poviedke Apoliena zobrazil prítimismus vyplývajúci zo zaostalosti a biedy.

Rozprávky pre ľud (1904) – v poviedkach zobrazil hmotný a mravný úpadok slovenského ľudu

Smutné nôty (1907) – „volebné“ a „spoločenské“ poviedky

Sociálny kriticizmus autora vyvrcholí v poviedkach a črtách zhrnutých do kníh: *Spod kosy (1907-1909)*, *Trpky (1910-1912)*, *Zbohom (1913-1915)*. Rozširuje v nich tematickú oblasť svojich próz o celý rad ďalších sociálnych javov, ako napr. vyst'ahovalectvo, premenu poľnohospodárskeho robotníctva na továrenské a pod.

Mamka Pôstková (1909) a *Mišo (1915)* patria k vrcholným prózam tohto obdobia.

Dráma:

Ženský zákon (1900) – veselohra

Nový život (1901) – dráma

Matka, Hriech, Tma (1906) - jednoaktovky

Statky-zmätky (1909)

V službe (1911) – jednoaktovka

Smrť Ďurka Langsfelda (1923) – tu zobrazil deje z revolučných rokov 1848-1849

Blúznivci (1934) – dráma

Sokolská rodina (1934-1935) – veselohra nebola doteraz uvedená

Hrdina (1938) – dráma

„Život musí mať cveng“

Jozef Gregor Tajovský sa prejavoval príležitostne ako žurnalista (napr. rad nekrológov-spomienok a v zajatí napísal Malý kultúrny zemepis Slovenska 1-2, 1918), písal aj politické články.

*„Najradšej na svete mám tajovského klobásky,
pohár bratislavského vína a detviansku pesničku,
keď ju spieva dobrý kamarát alebo lúdi sláčik
z cigánskych husiel. Rád som videl dievčatá a ony
mňa, preto som si najkrajšiu vzal. Mám dcéru skoro
na vydaj, vilu a záduch, ale keď vypijem liter vína,
rád by som videl vrstovníka, ktorý by ma v odzemku
prevýšil!“ takto vtipne napísal o sebe v roku 1931
do slovenského literárneho almanachu.*

Názov: Jozef Gregor – Tajovský
„Život musí mať cveng“
Bibliografický leták
©Mestská knižnica, p.o.m. Bojnice

Jozef Gregor – Tajovský
(* 18.10.1874 Tajov -
† 20.5.1940 Bratislava)

